

Asia: VN/24348/2020

## **Selvitys tietoturvan ja tietosuojan parantamiseksi yhteiskunnan kriittisillä toimialoilla; työryhmän väliraportti**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Ehdotukset poliittisiksi linjauksiksi, kommentit:**

VTT kiittää mahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa.

Yleisesti:

Suomen kannattaa tavoitella vahvaa asemaa kyberturvassa, koska se tukee Suomen muuta luotettavuutta. Kyberturvallisuuteen tulisi suhtautua kuten tuoteturvallisuuteen eli soveltaa riskipohjaista lähestymistä seurauksiin nähden. Tällöin regulaation määrä ja pakottavuus kasvaisivat potentiaalisten haittojen kasvaessa.

Raportin fokus on disruptiivisessa tietomurrossa, mutta jatkossa huomattavasti haitallisempaa voi olla tietopohjan hidas vääristyminen/korruptoituminen pitkällä aikavälillä, jolloin se on vaikea huomata ja vaikeampi palauttaa oikeaksi.

Havaintoja muutamasta numeroidusta kohdasta:

Kohta 5. Olisi hyvä pyrkiä kyberturvan ylätasolla agnostiikkaan eli määritellä tarkkaan kyberturvan toiminnalliset vaatimukset. Sen lisäksi voidaan sitten ylläpitää ajantasaista rekisteriä erilaisista hyväksyttävistä menetelmistä ja työkaluista.

Kohta 10. Kiinnitettävä huomiota riskipohjaiseen lähestymiseen eli tietoturvariski, millä on suurimmat vaikutukset (esim. safety - security - maanpuolustus - GDPR - kriittisen infran katkosten seuraukset) pitää olla parhaiten varmistettu.

Kohta 12. Mitä pienempi toimija, sitä haastavampaa on saada laatu järjestelmä ja taustalla oleva toiminta auditoitavaan kuntoon. Vuosi 2024 saattaa olla kova tavoite, mutta asia olisi kyllä hyvä saada liikkeelle.

Kohta 14. Huomioitava myös pienet toimijat ja kodit, joiden kuormaa/tuotantoa voidaan kytkeä etänä päälle ja pois. Kun riittävän suurta tällaista massaa saadaan ohjattua, voi isonkin sähköverkon saada epästabiiliksi. Tulevaisuuden kasvavia haasteita, mutta toisaalta hajautettu tuotanto ja paikalliset energiavarastot kasvavat, jolloin runkoverkkojen rooli voi olla nykyistä vähäisempi.

Kohta 20. Tämä on olennainen velvoite, ja syytä edistää.

Kohta 22. Tärkeä ja kannatettava asia, joka voi vaikuttaa koko valtion tietoverkon arkkitehtuuriin.

Kohta 35. Hyvä, käytännönläheinen aloite.

#### **Väliraportin muut osat, kommentit:**

Muita havaintoja:

Sivu 24, taulukko 1: Olisi ollut hyvä miettiä kvantitatiivisia vaikutuksia oman alan työllistämisen lisäksi (esim. energian saannin pysähtyminen käytännössä lamauttaisi lähes kaiken toiminnan, sen sijaan liikenteen disruptiossa vaikutukset tulisivat hitaammin).

Sivu 31: (iso määrä pieniä toimijoita): Pitäisi kiinnittää huomiota ensi sijassa kaikkiin niihin tietokantoihin, jotka leviävät yritysten välillä eli joka voivat propagoitua eteenpäin. Pieneen yritykseen rajoittunut tietoturvariski on kokonaisuutena pieni riski, mutta jos palkanmaksun kautta pääsee pankkijärjestelmään ja monen yrityksen järjestelmiin, niin vaikutukset laajoja.

Viinikainen Seppo  
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy